

8 Σεπτεμβρίου, 1990

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ.

ΤΑΣΟΣ Ν. ΧΑΜΑΤΣΟΣ,

(Αιτητής στην Υπόθεση Αρ. 244/89)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ,

(Αιτητής στην Υπόθεση Αρ. 246/89)

ΜΑΡΙΑ ΖΑΧΑΡΙΟΥ,

(Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 260/89)

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 244/89, 246/89, 260/89).

-
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Κριτήρια — Αξία, προσόντα, αρχαιότητα — Θέση Ανώτερου Υδραυλικού Μηχανικού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων — Τμηματική Επιτροπή — Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας — Αξιολόγηση υποψηφίων — Σχέδια υπηρεσίας — Προσόν — Πλεονέκτημα — Επιλογή υποψηφίων — Διακριτική ευχέρεια 5
— Το Δικαστήριο δεν υποκαθιστά με τη δική του κρίση την κρίση της Ε.Δ.Υ. αναφορικά με την επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου.
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις προϊσταμένου — Αν έρχονται σε αντίθεση με τις εμπιστευτικές εκθέσεις θα πρέπει να παραγνωρίζονται ή να δίδεται σ' αυτές περιορισμένη βαρύτητα — Δεν μπορεί να παραγνωρίζονται χωρίς ειδική αιτιολογία. 10
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Έκδηλη υπεροχή — Ποίο το νόημα της έννοιας έκδηλη υπεροχή — Βάρος αποδείξεως — Εφαρμοστές αρχές. 15
- Διοικητική πράξη — Αιτιολογία — Μπορεί να συμπληρώνεται και από τα στοιχεία του φακέλου.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Παρατυπίες— Οι επιπτώσεις εξαρτώνται από το αν η παρατυπία είναι ουσιώδης ή επουσιώδης — Ιδιαίτερη βαρύτητα πρέπει να αποδίδεται στις πιο πρόσφατες των Εμπιστευτικών Εκθέσεων.

5

Όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα διαθέτουν τα προσόντα του Σχεδίου Υπηρεσίας, έχουν εξαιρετες εμπιστευτικές εκθέσεις, το πλεονέκτημα, καθώς και τη σύσταση του Διευθυντή. Ο αιτητής Σωκράτους υστερεί σε αρχαιότητα έναντι όλων των ενδιαφερομένων προσώπων. Η αιτήτρια Ζαχαρίου υπερτερεί κατά ένα περίπου χρόνο σε αρχαιότητα, μόνο έναντι του ενδιαφερομένου προσώπου Σπανού, η αρχαιότητα όμως αυτή δεν της δημιουργεί έκδηλη υπεροχή αφού δεν έχει υπέρ της τη σύσταση του Διευθυντή.

10

15

Ο Διευθυντής σύστησε τα τρία ενδιαφερόμενα πρόσωπου για προαγωγή στις τρεις από τις τέσσερις επίδικες θέσεις. Για την τέταρτη θέση σύστησε τον αιτητή Χάματσο και το ενδιαφερόμενο πρόσωπου Καμπουριδίδη αφήνοντας το θέμα στην κρίση της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας (η Επιτροπή). Σχετικά με το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας, ο Διευθυντής είπε ότι το διαθέτουν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ενώ για τον αιτητή Χάματσο είχε ορισμένες αμφιβολίες.

20

25

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων για τα πέντε τελευταία χρόνια και επίσης όλα τα ενώπιόν της στοιχεία και έκρινε ότι, σύμφωνα με τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα υπερέιχαν των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε να τους προαγάγει σαν τους πιο κατάλληλους στις επίδικες θέσεις.

30

Η αιτήτρια Ζαχαρίου ισχυρίστηκε στην προσφυγή της, ότι η σύσταση του Διευθυντή έγινε σε συνάρτηση με το είδος της εργασίας των υποψηφίων και επίσης ότι αυτή δε συστήθηκε λόγω του φύλου της.

35

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε τους ισχυρισμούς της αιτήτριας Ζαχαρίου και αποφάνθηκε ότι η μη σύστασή της από το Διευθυντή, από μόνη της, δεν αποδεικνύει τον ισχυρισμό για δυσμενή μεταχείριση λόγω του φύλου της. Επίσης ότι η σύσταση του Διευθυντή δε βασίστηκε πάνω στο είδος της εργασίας των συστηθέντων.

40

Αναφορικά με την προσφυγή του αιτητή Σωκράτους, το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι τα επιπρόσθετα προσόντα προς αυτά που απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας, τα οποία επικαλέστηκε για να αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι των προαχθέντων, δεν αποτελούν πλεονέκτημα σύμφωνα με τη νομολογία.

Ο ισχυρισμός του αιτητή Χάματσου, αναφορικά με διάπραξη παρατυπίας στη σύνταξη των εμπιστευτικών εκθέσεων, λόγω παράβασης της Εγκυκλίου 491 του 1979, δεν μπορεί να επιφέρει ακυρότητα της πράξης εφόσον η παρατυπία δεν είναι ουσιώδης.

5

Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- Ioannides v. Public Service Commission (1986) 3(B) C.L.R. 1089,* 10
- Φωτίου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2622,*
- Κυπριανίδης ν. Δημοκρατίας (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3101,* 15
- Καψοσιδέρης και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 2405,*
- Dometakis v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 1673,*
- Παπαδόπουλος ν. Ε.Δ.Υ. (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3094,* 20
- Paradopoulos v. Republic (1985) 3 C.L.R. 405,*
- Πάρη ν. Ε.Δ.Υ. (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 2941,* 25
- Sekkides v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2136,*
- Δημοκρατία και Άλλοι ν. Στυλιανού και Άλλου (1990) 3 Α.Α.Δ. 2427,* 30
- Georghiou v. P.S.C. (1976) 3 C.L.R. 74,*
- Iacovides v. Republic (1966) 3 C.L.R. 212,*
- Βασιλείου ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 1005,* 35
- Καμμίτσης και Άλλοι ν. Ο.Γ.Α. (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2811,*
- Αργυρίδης ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 380,* 40
- Χριστοφή ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2245,*
- Ζαβρός και Άλλη ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2780,*

- Λαγός και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1967,
- Γεωργιάδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1989) 3(Δ)
Α.Α.Δ. 2819,
- 5 *Theodosiou v. Republic* (1961) 3 R.S.C.C. 44,
- Ioannou v. Republic* (1977) 3 C.L.R. 61,
- 10 *Δημόκρατία ν. Παπαμιχαήλ* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823,
- Μουρτζής ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1615,
- Σταύρου ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1206,
- 15 *Republic v. Haris* (1985) 3(A) C.L.R. 106,
- Lardis v. Republic* (1967) 3 C.L.R. 64,
- 20 *Georghiou v. Republic* (1976) 3 C.L.R. 74,
- Republic v. Koufettas* (1985) 3(C) C.L.R. 1950,
- Ioannides and Others v. Republic* (1989) 3(A) C.L.R. 278,
- 25 *Χριστοφίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1367,
- Hadjiioannou v. Republic* (1983) 3(B) C.L.R. 1041,
- 30 *Hadjisavva v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 76,
- Christou and Others v. Public Service Commission* 4 R.S.C.C. 1,
- Georgiades and Another v. Republic* (1970) 3 C.L.R. 257,
- 35 *Piperi and Others v. Republic* (1984) 3(B) C.L.R. 1306,
- Republic v. Zachariades* (1986) 3(A) C.L.R. 852,
- 40 *Michael v. Republic* (No. 1) (1975) 3 C.L.R. 136,
- Evgeniou v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 239.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη προήχθησαν στη θέση Ανώτερου Υδραυλικού Μηχανικού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων αντί των αιτητών. 5

A. Σ. Αγγελίδης, για τους Αιτητές.

A. Παπασάββας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την Καθ' ης η αίτηση. 10

I. Τυπογράφος, για τα Ενδιαφερόμενα Πρόσωπα.

Cur. adv. vult. 15

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Οι αιτητές με τις παρούσες προσφυγές, που συνεκδικάστηκαν γιατί στρέφονται εναντίον της ίδιας διοικητικής πράξης και παρουσιάζουν κοινά σημεία γεγονότων και νόμου, προσβάλλουν την εγκυρότητα των προαγωγών στη μόνιμη θέση Ανώτερου Υδραυλικού Μηχανικού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων από 1/2/89 των ενδιαφερομένων μερών (1) Δημοσθένη Πατσαλίδη, (2) Χαράλαμπου Κρητιώτη, (3) Ηλία Καμπουρίδη και (4) Κυριάκου Σπανού, που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 3/3/89. 20

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων με επιστολή του, ημερομηνίας 17/9/87 (Παράρτημα 1), ζήτησε από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για την πλήρωση τεσσάρων κενών μόνιμων θέσεων Ανώτερου Υδραυλικού Μηχανικού. 30

Αφού ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία, ο Πρόεδρος της αρμόδιας Τμηματικής Επιτροπής, με επιστολή του ημερομηνίας 27/4/88, διαβίβασε την έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής η οποία σύστησε 16 υποψήφιους, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν τόσο οι αιτητές, όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη. 35

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 16/12/88, αφού εξέτασε συμπληρωματική έκθεση της Τμηματικής αναφορικά με το θέμα του ποιοι από τους υποψήφιους διέθεταν το πλεονέκτημα καθώς και το προσόν της πολύ καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας και έλαβε υπόψη τα ενώπιόν της στοιχεία και τα πορίσματα της Τμηματικής, αποφάσισε 40

ν' αναβάλλει την εξέταση του θέματος πλήρωσης της θέσης σε μεταγενέστερη συνεδρία (Παράρτημα 6).

5 Στη συνεδρίαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, με ημερομηνία 20/1/89 (Παράρτημα 8), ήταν παρών και ο Διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων κ. Λύτρας, ο οποίος εξέφρασε τις κρίσεις και απόψεις του σχετικά με τους υποψήφιους. Παραθέτω πιο κάτω αυτούσιο το σχετικό απόσπασμα από τα πρακτικά:

10

"Είναι πολύ δύσκολο να κάμει συστάσεις, δεδομένου ότι πρόκειται περί εξαιρέτων υπαλλήλων.

15

Λαμβάνοντας υπόψη τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους, ξεχωρίζει και συστήνει για μια από τις θέσεις το Χαράλαμπο Κρητιώτη, ο οποίος είναι άριστος και ικανότατος υπάλληλος και υπεύθυνος του Κλάδου Γεωτεχνικών Ερευνών και Εργαστηρίων. Χωρίς επιφύλαξη συστήνει για τη δεύτερη θέση το Δημοσθένη Πατσαλίδη, ο οποίος είναι πολύ έμπειρος υπάλληλος και από χρόνια εργάζεται ως Αναπληρωτής Διευθυντής για τα Έργα Νότιου Αγωγού, κυρίως σ' ό,τι αφορά το Νότιο Αγωγό για τα Κοκκινοχώρια.

20

25

Για την τρίτη θέση συστήνει τον Κυριάκο Σπανό, τον οποίο συγκαταλέγει μεταξύ των τριών καλύτερων και ο οποίος είναι και αυτός ικανότατος και πάρα πολύ έμπειρος υπάλληλος. Διετέλεσε επί χρόνια Βοηθός Διευθυντής για το Αρδευτικό Έργο Πάφου και αργότερα ανέλαβε ως Διευθυντής του Αρδευτικού Έργου Χρυσοχούς, με ιδιαίτερη έμφαση για το Φράγμα της Ευρέτου και εξετέλεσε τα καθήκοντά του σε άκρως ικανοποιητικό βαθμό.

30

35

Για την τέταρτη θέση συστήνει δύο υποψήφιους, τον Ηλία Καμπουρίδη και τον Τάσο Χάματσο και αφήνει το θέμα στην κρίση της Επιτροπής. Ο Καμπουρίδης είναι πάρα πολύ έμπειρος και ικανότατος μηχανικός, εργάζεται ως Βοηθός Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μελετών Τοπικών Έργων και επιπρόσθετα εργάζεται για τη μελέτη αρδευτικών δικτύων της δεύτερης φάσης του Νοτίου Αγωγού και στο παρελθόν υπηρέτησε ως Αναπληρωτής Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Υδάτινων Πόρων.

40

Ο Χάματσος είναι Επαρχιακός Μηχανικός του Τμήματος στη Λάρνακα/Αμμόχωστο. Παρά το μεγάλο φόρτο εργασίας

και το περιορισμένο προσωπικό, κατάφερε ώστε το γραφείο αυτό να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της Υπηρεσίας σε άκρως ικανοποιητικό βαθμό.

Σχετικά με το Πλεονέκτημα που προβλέπεται στο Σχέδιο Υπηρεσίας, ο Διευθυντής είπε ότι το διαθέτουν οι Κρητιώτης, Πατσαλίδης, Καμπουρίδης, Σπανός, Σωκράτους, Κατσάβρας, Πασχαλίδης, Νικοδήμου, Ηλιάδης, Γερμανού, Στεφάνου, Αλετράρης, ενώ για τους Χάματσο, Λάμπρου και Παρτασίδη έχει ορισμένες αμφιβολίες. Οι Σκορδής, Αντωνίου και Μιχαήλ δεν το διαθέτουν. 5 10

Ο κ. Λύτρας πρόσθεσε ότι η σύστασή του για το Χάματσο μαζί με τον Καμπουρίδη για την τέταρτη θέση στηρίζεται στο πόρισμα της Τμηματικής Επιτροπής ότι ο Χάματσος διαθέτει το πλεονέκτημα. Ωστόσο, έχει κάποιες αμφιβολίες κατά πόσο ο υπάλληλος αυτός διαθέτει μεταπτυχιακό προσό, διότι από τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί, δε φαίνεται εκ πρώτης όψεως να έχει κάμει μεταπτυχιακό course. Αν τελικά δε διαθέτει το μεταπτυχιακό προσό, τότε η σύσταση όσον αφορά την τέταρτη θέση παραμένει μόνο για τον Καμπουρίδη." 15 20

Στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 23/1/89 (Παράρτημα 9), η Επιτροπή ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων. Εξέτασε τα ουσιαστικά στοιχεία από τους προσωπικούς φακέλους και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων και έλαβε επίσης υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και τις κρίσεις και συστάσεις του Διευθυντή. Όσον αφορά το θέμα της κατοχής του πλεονεκτήματος, παράγραφος (4) του Σχεδίου Υπηρεσίας, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ανέφερε τα ακόλουθα: 25 30

"Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που αφορούν τα προσόντα του Τάσου Χάματσου, έκρινε ότι αυτός διαθέτει το πλεονέκτημα που προβλέπεται στο Σχέδιο Υπηρεσίας, όπως το διαθέτουν και οι Χαράλαμπος Κρητιώτης, Δημοσθένης Πατσαλίδης, Ηλίας Καμπουρίδης, Μαρία Ζαχαρίου, Κυριάκος Σπανός, Ανδρέας Λάμπρου, Γεώργιος Σωκράτους, Θεόδωρος Νικολαΐδης, Κωνσταντίνος Κατσάβρας, Σωτήρης Πασχαλίδης, Μιχαλάκης Ιωάννου, Βλάσης Παρτασίδης, Νικόδημος Νικοδήμου, Παντελής Ηλιάδης, Φρόσω Γερμανού, Σπύρος Στεφάνου και Σοφοκλής Αλετράρης." 35 40

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους και κατέγραψε στα πρακτικά

τη βαθμολογία τους για τα πέντε τελευταία χρόνια. Αναφορικά με τους αιτητές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας κατέγραψε στα πρακτικά της τις πιο κάτω βαθμολογίες:

5

"Αιτητές:

10	4. Ζαχαρίου Μαρία:	1984 "Ε" (9-3-0)
		1985 "Ε" (9-3-0)
		1986 "Ε" (9-3-0)
		1987 "Ε" (9-3-0)
		1988 "Ε" (8-4-0)
15	5. Χάματσος Τάσος:	1984 "Λ.Κ." (3-9-0)
		1985 "Ε" (8-4-0)
		1986 "Ε" (9-3-0)
		1987 "Ε" (10-2-0)
		1988 "Ε" (11-1-0)
20	8. Σωκράτους Γεώργιος:	1984 "Ε" (9-3-0)
		1985 "Ε" (12-0-0)
		1986 "Ε" (11-1-0)
		1987 "Ε" (11-1-0)
		1988 "Ε" (12-0-0)

25

Ενδιαφερόμενα Μέρη:

30	1. Κρητιώτης Χαράλαμπος Χρ.:	1984 "Ε" (12-0-0)
		1985 "Ε" (12-0-0)
		1986 "Ε" (11-1-0)
		1987 "Ε" (12-0-0)
		1988 "Ε" (12-0-0)
35	2. Πατσαλίδης Δημοσθένης Μ.:	1984 "Ε" (10-2-0)
		1985 "Ε" (11-1-0)
		1986 "Ε" (9-3-0)
		1987 "Ε" (10-2-0)
		1988 "Ε" (11-1-0)
40	3. Καμπουρίδης Ηλίας:	1984 "Ε" (8-4-0)
		1985 "Ε" (9-3-0)
		1986 "Ε" (11-1-0)
		1987 "Ε" (12-0-0)
		1988 "Ε" (12-0-0)

6. Σπανός Κυριάκος Α.:	1984	"Ε"	(9-3-0)	
	1985	"Ε"	(9-3-0)	
	1986	"Ε"	(10-2-0)	
	1987	"Ε"	(10-2-0)	
	1988	"Ε"	(11-1-0)"	5

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έλαβε επίσης υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιώδη στοιχεία και έκρινε ότι, σύμφωνα με τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους (αξία, προσόντα, αρχαιότητα), τα ενδιαφερόμενα μέρη Ηλίας Καμπουρίδης, Χαράλαμπος Κρητιώτης, Δημοσθένης Πατσαλίδης και Κυριάκος Σπανός υπερείχαν των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε να τους προαγάγει σαν τους πιο κατάλληλους στη μόνιμη θέση Ανώτερου Υδραυλικού Μηχανικού, Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων, από 1/2/89.

Είναι η εισήγηση του δικηγόρου της αιτήτριας Μαρίας Ζαχαρίου πως ο Διευθυντής του Τμήματος, ο οποίος δε σύστησε για προαγωγή την αιτήτρια, προέβη στις συστάσεις του χρησιμοποιώντας το είδος των καθηκόντων που εκτελούσαν οι συστηθέντες υποψήφιοι σαν λόγο προτίμησής τους και αναφέρθηκε σχετικά στην απόφαση **Ιωαννίδης ν. Δημοκρατίας** (1986) 3 Α.Α.Δ. 1089, όπου στη σελίδα 1094 ειπώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι: "The interested party could not be penalised for performing the duties allocated to him by his superiors". Επίσης, ο δικηγόρος της αιτήτριας εισηγήθηκε πως η σύσταση του Διευθυντή πάσχει και από το γεγονός ότι αυτός δε σύστησε την αιτήτρια πιθανότατα λόγω του φύλου της με το σκεπτικό ότι αυτή ήταν η μόνη γυναίκα υποψήφιος και η μόνη από τους υποψήφιους που αγνόησε ο Διευθυντής.

Η αιτήτρια, η οποία έχει το βάρος αποδείξεως, απέτυχε ν' αποδείξει τον ισχυρισμό αυτό. Μια απλή υπόθεση πως ο Διευθυντής διακατέχεται από μεροληψία λόγω του φύλου της αιτήτριας, δεν μπορεί να θεμελιώσει ένα τέτοιο ισχυρισμό. Το γεγονός και μόνο ότι ο Διευθυντής δε σύστησε την αιτήτρια, δεν προσθέτει οτιδήποτε στον ισχυρισμό περί νοοτροπίας διάκρισης μεταξύ των δύο φύλων από μέρους του, αφού αυτός δε σύστησε και άλλους από τους υποψήφιους για τη θέση, οι οποίοι ήταν άνδρες. Πέρα απ' αυτό, είναι νομολογιακά καθιερωμένο πως δεν υφίσταται υποχρέωση εκ μέρους του Διευθυντή ν' αναφερθεί και σε υποψήφιους που δεν είχε πρόθεση να συστήσει. Στην απόφαση **Α. Φωτίου και Άλλοι ν. Ε.Δ.Υ.** (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2622, ειπώθηκαν σχετικά τα εξής:

"..... όπως έχει νομολογηθεί δεν είναι απαραίτητο για τον Τμηματάρχη να κάμει ειδική αναφορά κατά τις συστάσεις του

σε όλους τους υποψηφίους αλλά είναι αρκετό, εάν αναφερθεί μόνο στους υποψήφιους που συστήνει (βλέπε *Ταπάκης ν. Δημοκρατίας* (1987) 3 Α.Α.Δ. 450 στη σελ. 456, *Κωνσταντίνου ν. Δημοκρατίας* (1980) 3 Α.Α.Δ. 551 στη σελ. 561)."

5

Επίσης βλέπε για το ίδιο θέμα, *Σάββας Κυπριανίδης ν. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(Ε) Α.Α.Δ. 3101 και *Άριστος Καψοσιδέρης και Άλλος ν. Ε.Δ.Υ.* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2405.

10

Όσον αφορά τον ισχυρισμό πως η σύσταση του Διευθυντή έγινε σε συνάρτηση με το είδος της εργασίας των υποψηφίων και αυτός έμεινε αναπόδεικτος. Ο ίδιος ο Διευθυντής, κάνοντας τη σύστασή του, ανέφερε αρχικά πως ήταν πολύ δύσκολο να κάμει συστάσεις, δεδομένου ότι επρόκειτο περί εξαιρέτων υπαλλήλων.

15

Επίσης ρητά ανέφερε πως προέβη στις συστάσεις του λαμβάνοντας υπόψη τα καθιερωμένα κριτήρια (αξία, προσόντα, αρχαιότητα) στο σύνολό τους, όπως και όφειλε να πράξει. Το γεγονός ότι αναφέρθηκε στο είδος των καθηκόντων των υποψηφίων που είχε πρόθεση, να συστήσει, δεν έχει σαν αναγκαίο επακόλουθο ότι η σύσταση του κατευθύνθηκε και από το είδος των καθηκόντων που ασκούσαν οι υποψήφιοι αυτοί.

20

Και οι δύο πιο πάνω ισχυρισμοί της αιτήτριας είναι αστήριχοι και αβάσιμοι γι' αυτό και αποτυγχάνουν.

25

Ο δικηγόρος του αιτητή Γεώργιου Σωκράτους, στην γραπτή του αγόρευση αναφέρθηκε εκτεταμένα στην αξία, την πείρα και τα προσόντα του αιτητή, στις ειδικές επιστημονικές μελέτες που ανέλαβε και την πλατεία ακαδημαϊκή του μόρφωση. Ισχυρίστηκε πως η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας απέτυχε να επιλέξει τον καταλληλότερο υποψήφιο, γιατί ο αιτητής διέθετε προσόντα που τον καθιστούσαν έκδηλα υπέρτερο των ενδιαφερομένων μερών, όπως για παράδειγμα το διδακτορικό του δίπλωμα (Ph.D. in Civil Engineering), το Master in Business Administration, προσόντα τα οποία ήταν άμεσα συνδεδεμένα με τα καθήκοντα της επίδικης θέσης. Προς υποστήριξη του ισχυρισμού του, ο δικηγόρος του αιτητή αναφέρθηκε στις πρόσφατες αποφάσεις *Δομετάκης ν. Ε.Δ.Υ.* (1988) 3(C) C.L.R. 1673 και *Παπαδόπουλου ν. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(Ε) Α.Α.Δ. 3094.

30

35

40

Αναφορικά με τα επιπρόσθετα προσόντα, τα οποία δεν αποτελούν πλεονέκτημα σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας, σχετική είναι η απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Hjiloannou ν. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1041, σελ. 1046

και 1047, στην οποία λέχθηκε ότι οι κάτοχοι ακαδημαϊκών προσόντων επιπρόσθετων προς αυτά που απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας και τα οποία δε χαρακτηρίζονται από αυτό σαν πλεονέκτημα, δεν πρέπει να βαρύνουν πολύ στη σκέψη της Επιτροπής, η οποία οφείλει να αποφασίσει για την επιλογή του καλύτερου υποψήφιου πάνω στην ολότητα των περιστάσεων ενώπιόν της και ότι "επιπρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα προς αυτά που προνοούνται από το σχέδιο υπηρεσίας, δεν αποτελούν αφ' εαυτών έκδηλη υπεροχή". Η αρχή αυτή υιοθετήθηκε και στις υποθέσεις **Papadopoulos v. Republic** (1985) 3 C.L.R. 405, στις σελ. 414 και 415 και **Τάκη Πάρη ν. Ε.Δ.Υ.** (1989) 3(Ε) Α.Α.Δ. 2941.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του δικηγόρου του αιτητή πως ο Διευθυντής δε σύστησε για προαγωγή τον αιτητή γιατί παρασύρθηκε από το είδος των καθηκόντων που εκτελούσαν οι υποψήφιοι και συνδύασε τη σύστασή του προς τα καθήκοντα αυτά, υιοθετώ, προς αποφυγή επαναλήψεων, τα όσα πιο πάνω ειπώθηκαν για τον ισχυρισμό αυτό, που είχε επίσης εγερθεί και από την αιτήτρια Μαρία Ζαχαρίου και τον απορρίπτω σαν αστήριχτο και παντελώς αβάσιμο.

Ένα ακόμη νομικό ζήτημα που εγέρθηκε από το δικηγόρο του αιτητή Τάσου Χάματσου, αφορά τον τρόπο σύνταξης των εμπιστευτικών εκθέσεων του αιτητή και πιο συγκεκριμένα, το ότι οι εμπιστευτικές του εκθέσεις για τα έτη 1979-1988, πλην του έτους 1983, είχαν συνταχθεί από Αξιολογούντα και Προσυπογράφοντα Λειτουργό που ήταν ένα και το αυτό πρόσωπο, κατά παράβαση των προνοιών της Εγκυκλίου 491 του 1979 που διέπει τον τρόπο σύνταξης των εμπιστευτικών εκθέσεων. Το δικαιολογητικό έρεισμα της εισήγησης αυτής είναι ότι η υπηρεσιακή έκθεση χρειάζεται απαραίτητα τη σύμπραξη δύο κριτών και εμπιστευτική έκθεση που υπογράφεται από ένα μόνο λειτουργό με δύο ιδιότητες, δεν αποτελεί ολοκληρωμένο και νόμιμο έγγραφο.

Στην **Andreas Sekkides v. R.** (1988) 3 C.L.R. 2136, είχε αποφασιστεί ότι η μη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των Κανονιστικών Διατάξεων που διέπουν την ετοιμασία και υποβολή εμπιστευτικών εκθέσεων, αποτελεί παρατυπία, η παρατυπία όμως αυτή δε συνεπάγεται απαραίτητα ακύρωση της πράξης. Η νομιμότητα επηρεάζεται μόνο αν η παρατυπία είναι ουσιώδης και ασκεί ουσιαστική επίδραση στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης. Οι ίδιες αρχές επαναλήφθηκαν και στην πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Δημοκρατία ν. Ανδρέα Στυλιανού και Άλλων** (1990) 3

Α.Α.Δ. 2427.

5 Στην κρινόμενη υπόθεση ο αιτητής στις εμπιστευτικές του εκθέσεις των τεσσάρων τελευταίων χρόνων, δηλαδή από το 1985 μέχρι το 1988 αξιολογείτο σαν "Εξαιρέτος" και για το 1984 αξιολογήθηκε σαν "Λίαν Καλώς". Βάσει των προεκτεθεισών αρχών, δε θεωρώ την παρατυπία που είχε επιφλοχωρήσει στις εμπιστευτικές εκθέσεις του αιτητή ουσιώδη, ούτε ότι αυτή είχε ασκήσει ουσιώδη επιρροή στο αποτέλεσμα της προσβαλλόμενης απόφασης. Έστω και αν αξιολογών και προσυπογράφων λειτουργός για τον αιτητή ήταν το ίδιο πρόσωπο, το πρόσωπο αυτό τον είχε αξιολογήσει σαν εξαιρέτο τα τελευταία τέσσερα χρόνια και είναι γνωστή αρχή στη νομολογία πως δεν είναι λάθος να δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στις πιο πρόσφατες εμπιστευτικές εκθέσεις από το διορίζον όργανο. (Βλέπε, με-
10 ταξύ άλλων, *Odysseas Georghiou v. P.S.C.* (1976) 3 C.L.R. 74, στις σ. 82-83 και *Iacovides v. R.* (1966) 3 C.L.R. 212, στη σ. 221). Κρίνω λοιπόν πως η παρατυπία στις εμπιστευτικές εκθέσεις του αιτητή ήταν επουσιώδης και δεν μπορούσε να επιφέρει ακυρότητα της δι-
15 οικητικής πράξης. (Βλέπε επίσης για το ίδιο θέμα, *Χαράλαμπος Βασιλείου v. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 1005, *Κώστας Καμμίσης κ.ά. v. Ο.Γ.Α.* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2811, *Ρένος Αργυρίδης v. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 380, *Δρ. Χρυσόστομος Χριστοφή v. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2245, *Παναγιώτης Ζαβρός, Μαρούλλα Σιδερά v. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2780, *Ανδρέας Λαγός v. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 25
1967, *Αιμίλιος Γεωργιάδης v. Ε.Δ.Υ. κ.ά.* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2819.)

Ο δικηγόρος των αιτητών έκαμε εκτεταμένη αναφορά και σύγκριση μεταξύ των αιτητών και των ενδιαφερομένων μερών. Αναφέρθηκε στις εμπιστευτικές τους εκθέσεις, στα προσόντα
30 τους και υπόβαλε πως οι αιτητές ήταν καταλληλότεροι υποψήφιοι και υπερείχαν κατάδηλα των ενδιαφερομένων μερών.

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν εξαιρέτες εμπιστευτικές εκθέσεις, διαθέτουν τα προσόντα που απαιτούνται από το Σχέ-
35 διο Υπηρεσίας και το πλεονέκτημα που προβλέπεται σ' αυτό, καθώς και τη σύσταση του Διευθυντή. Ο αιτητής Σωκράτους υστερεί σε αρχαιότητα έναντι όλων των ενδιαφερομένων μερών. Η αιτήτρια Μαρία Ζαχαρίου υστερεί σε αρχαιότητα έναντι όλων των ενδιαφερομένων μερών και είναι κατά ένα περίπου
40 χρόνο αρχαιότερη του ενδιαφερόμενου μέρους Α. Σπανού, η αρχαιότητα όμως αυτή δε δημιουργεί για την αιτήτρια έκδηλη υπεροχή γιατί, εκτός του ότι είναι πάρα πολύ μικρή, η αιτήτρια δεν έχει υπέρ της ούτε τη σύσταση του Διευθυντή.

Είναι φανερό πως ο Διευθυντής με τον τρόπο που έκαμε τις συστάσεις του για τις τέσσερις επίδικες θέσεις καθόρισε και τους υποψηφίους που ήθελε να συστήσει για την κάθε μία απ' αυτές. Ο αιτητής Τάσος Χάματσος, που είχε συστηθεί για την τέταρτη θέση, υστερούσε σε αρχαιότητα του ανθυποψηφίου του για τη θέση αυτή Ηλία Καμπουρίδη, κατά ένα χρόνο περίπου. Αναμφίβολα η σύσταση Προϊστάμενου Τμήματος είναι ένα σοβαρότατο στοιχείο κρίσεως από αυτά που συνθέτουν την αξία του υποψηφίου και δε μπορεί να παραγνωριστεί από την Επιτροπή χωρίς να δώσει ειδική αιτιολογία. (Βλέπε *Θεοδοσίον v. Δημοκρατίας* (1961) 3 Α.Α.Σ.Δ. (Τόμος 2) σ. 44, *Ιωάννου v. Δημοκρατίας* (1977) 3 Α.Α.Δ. 61, *Δημοκρατία v. Πέτρον Παπαμιχαήλ* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823, *Μάριος Μουρτζής v. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1615, *Έλενα Σταύρου v. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1206.)

Για τη σημασία της σύστασης βλέπε επίσης την απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *R. v. Charis* (1985) 3 C.L.R. 106, το σχετικό απόσπασμα από τη σελίδα 118:

"The recommendations of a departmental head carry considerable weight because he is in a unique position to evaluate in the correct perspective the competing merits of the candidates, on the one hand, and appreciate the needs of the post to be filled, in terms of ability, knowledge and experience of the beholder, on the other."

Είναι ακόμα εμπεδωμένη αρχή στη νομολογία ότι οι συστάσεις του Διευθυντή Τμήματος θα πρέπει να συνάδουν με τις εκθέσεις και τα άλλα συναφή στοιχεία των φακέλων. Εάν αυτές έρχονται σε αντίθεση με την εικόνα που παρουσιάζουν οι εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων θα πρέπει να παραγνωρίζονται ή να δίδεται σ' αυτές περιορισμένη βαρύτητα ανάλογα με την έκταση της ασυμφωνίας. (Βλέπε *Ανδρέας Λαρδής v. Δημοκρατίας* (1967) 3 Α.Α.Δ. 64, *Οδυσσέας Γεωργίου v. Ε.Δ.Υ.* (1976) 3 Α.Α.Δ. 74, *Δημοκρατία v. Κουφέττας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 1950, *Σάββας Κυπριανίδης v. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3101, *Κωνσταντίνος Ιωαννίδης και Άλλοι v. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(A) C.L.R. 278, *Πλαστήρας Χριστοφίδης v. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1367.)

Αναμφίβολα οι συστάσεις του Διευθυντή του Τμήματος Αναπτυξέως Υδάτων κ. Λύτρα δεν αφίσταντο του περιεχομένου των εμπιστευτικών εκθέσεων και γενικά της εικόνας που παρουσιάζ-

5 ζουν τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως αυτή διαμορφώνεται μέσα από τους φακέλους της διοίκησης που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου. Επίσης, όπως συνάγεται από τα πρακτικά, η Επιτροπή διερεύνησε και η ίδια τα στοιχεία, σημείωσε τη βαθμολογία από τις εμπιστευτικές εκθέσεις, έκαμε τη δέουσα έρευνα σχετικά με το πλεονέκτημα που πρόβλεπε το Σχέδιο Υπηρεσίας και γενικά συνεκτίμησε όλα τα νόμιμα κριτήρια πριν καταλήξει.

10 Οι αιτητές σε περιπτώσεις όπως η υπό εξέταση, απαιτείται, σύμφωνα με τις καθιερωμένες αρχές του Διοικητικού Δικαίου, να αποδείξουν ότι έχουν έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών. Για το νόημα της έννοιας έκδηλη υπεροχή παραπέμπω σχετικά στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *X" Ιωάννου ν. Δημοκρατίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 1041
15 και στην υπόθεση *X" Σάββα ν. Δημοκρατίας* (1982) 3 Α.Α.Δ. 76. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα περιστατικά της υπόθεσης, έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι αιτητές απέτυχαν να αποδείξουν έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών και ότι η Επιτροπή έχει ασκήσει ορθά τη διακριτική της εξουσία.
20

Η αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης περιέχεται στο πρακτικό της Επιτροπής και συμπληρώνεται από τα στοιχεία των φακέλων.

25 Η υπόθεση αυτή θα κριθεί με βάση τις αρχές που έχουν καθιερωθεί από το Δικαστήριο τούτο:-

- 30 1. Το Διοικητικό Δικαστήριο δεν ακυρώνει απόφαση διορισμού ή προαγωγής αν η απόφαση λήφθηκε σύμφωνα με το Νόμο και τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης και ήταν εύλογα επιτρεπτή.
- 35 2. Το Δικαστήριο δεν υποκαθιστά τη δική του κρίση, αναφορικά με την επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου για προαγωγή ή διορισμό, με την κρίση του αρμοδίου οργάνου.

(Βλέπε, μεταξύ άλλων, *Alexandros Christou and Others and The Republic (Public Service Commission)*, 4 R.S.C.C. 1, σ. 6, *Charalambos Georghiades and Another v. Republic (Public Service Commission)* (1970) 3 C.L.R. 257, στη σελ. 268, *Odysseas Georghiou v. Republic (Public Service Commission)* (1976) 3 C.L.R. 74, σελ. 82, *Piperi and Others v. Republic* (1984) 3 C.L.R.1306, *Republic v. Zachariades* (1986) 3 C.L.R. 852.)
40

Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει, εκτός εάν ο αιτητής αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του υποψήφιου που διορίστηκε ή προάχθηκε - (*Niki Michael (No.1) v. Republic (Public Service Commission)* (1975) 3 C.L.R. 136, *Evgeniou v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 239, *Hjiloannou v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1041).

5

Εξέτασα με προσοχή τα επιχειρήματα του δικηγόρου των αιτητών, σε συνάρτηση με όλα τα στοιχεία ενώπιον του Δικαστηρίου και έχω καταλήξει ότι οι αιτητές δεν έχουν αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών. Η Επιτροπή άσκησε, σύμφωνα με το Νόμο, τη διακριτική της ευχέρεια και οι προσβαλλόμενες προαγωγές ήταν εύλογα επιτρεπτές σ' αυτή.

10

Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα εναντίον των αιτητών.

15

Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα.